

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismus
Catholicus, summam Christianæ institutionis III. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

caput XIX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

stificantur coram Deo, sed propter Christum, fremunt dentibus: Igitur ex illo fonte ortæ sunt variæ persuasiones de Ecclesiasticis ritibus: oportet igitur esse edoctum & confirmatum exemplo Prophetarum: cæterum in alium finem sacri ritus ad ordinem, ad Dei laudem, ad exercitium corporis & fidei &c. nihil derogant, quando & sic Deo placent, & sua habent præmia.

Licet varij ritus atq; diuersi sint atq; fuerunt in vtroq; testamento, vna tamen semper est & fuit fides in Christum iustificatorem. Lex Mosaica habebat promissionem regni Israël, id est, terram sanctam & ciuilem iustitiam. Sed Euangelium & nouum testamentum habet promissionem vite æternæ, & veram adfert coram Deo iustitiam à peccatis. Habuit lex circumcisionem & varios ritus & sacrificia, habet Euangelium Baptismum, sacrificium corporis proprii, Rom. 12. & varia pietatis opera. Etsi ritus sunt diuersi & mutati, non tamen fides. Sic David, Abraham & similes, suis utebantur ritibus & legibus. Fide tamen placebant Deo. Ita quoq; & nos nostris utimur cæremonijs, ritibus sanctis, fide tamen in Christum placemus Deo & iustificamur: nostra enim conuersatio in cælo est, Philipp. tertio. Nihil enim periculi erit adempta opinione iustitiæ, quæ soli Christo reseruat.

CAPVT XIX.

ARGVMENTA.

1. *Undè sit causa electionis, vtrum ex lege, an nostra actione.*
2. *Qui sint certi, quòd sint de numero predestinatorum.*
3. *Quid faciat cõscientia, dùm anxietur de predestinatione.*

E 4

Præde.

Reſtinationis eſt diuina electio, qua Deus eligit quos vult ad ſalutem ante mundi conſtitutionē, Eph. 1. Cuius cauſa eſt gratuita illius promiſſio, non lex ipſa aut noſtra actio, ſed gratuita eius miſericordia eſt cauſa electionis, Ro 9 Non eſt currentis neq; volentis, ſed miſerentis Dei & Rom. 8. Quos prædeſtinauit, hos & vocauit. Cauſa igitur diuine electionis eſt Dei miſericordia, voluntas & beneplacitum.

2. Si Dei miſericordia eſt cauſa electionis, & ipſa cauſa non eſt in homine, cur non omnes eliguntur? Reſpondeo: cauſa reprobationis eſt bene in homine, quia nos non ſuſcipimus promiſſionem ſalutis propter Chriſtum, non omnes obediunt Euangelio & fidei, Romanorum decimo. Promiſſio enim ſalutis, vniuerſalis eſt: ab hac nemo excluditur. Matthæi vndecimo Venite ad me omnes, qui laboratis & onerati eſtis, & ego reſciam vos. & 1. Timoth ſecundo. Deus vult omnes homines ſaluos fieri. Et Ioan. 3. Sic Deus dilexit mundum, vt filium ſuum vnigenitum daret: vt omnis qui credit in illum, & c. Vbi quæ Euangelium & ſcriptura exprimunt vniuerſalem promiſſionem ſalutis, & neminem excludunt. Rom. 3. Non eſt diſtinctio Græci, & Iudæi, omnes qui credunt in illum, & c. Euangelium de Chriſto, ad omnes pertinet, & Deus vult omnes ſaluos fieri. Ideo quod non omnes ſaluantur, cauſa non eſt in Deo, ſed in nobis: quia non credimus Euangelio & promiſſioni ſalutis, ipſe enim vult omnes ſaluos fieri. Nemo igitur hic facere debet particularem promiſſionem, & dubitare, num ſit de numero ſaluandorum ac prædeſtinatorum. Nam promiſſio ſalutis, vniuerſalis eſt, Venite ad me omnes. Deinde, quod, eſſe de numero ſaluandorum ſeu electorum, non eſt propter noſtram dignitatem, ſed quia promiſſionem accepit

1. Tim. 2.

Matth. 11.

acceptit & apprehendit, id est, quia credit in Christum, & eius verbo credit & obedit: cum illa fide promissionis Spiritus sanctus est efficax, id est, qui in Christum credit, illi donatur Spiritus sanctus, qui postea suos fructus operatur in illo electo, Galat. 5. ut retineat illam electionis gratiam. Si quis autem non credit in Christum, & contemnit oblatam promissionem salutis propter Christum, is derelinquitur, ut secus agat quam debeat, & decernitur illi poena quam meretur. Non tamen cogit Deus, ut quis vel suscipiat aut rejiciat fidem & promissionem salutis: offertur gratis promissio salutis per Euangelium, & gloria credentium, & poena impiorum denunciatur: & voluntas habet naturalem suam libertatem sibi congenitam, qua non priuatur etiam post peccatum, qua si promissionem salutis acceptat, accepit illam: si autem illam contempserit, merito reprobatur. A verbo Dei igitur debet ordiri predestinatio, quia fides ex auditu, Rom. 10. Si quis ergo fide verbum promissionis & salutis propter Christum apprehenderit, de numero saluandorum est: neque enim de voluntate diuina extra verbum vel sine verbo iudicare debemus. Inutiles ergo quaestiones & cogitationes de predestinatione, quia extra verbum Dei & scripturam imaginantur, relinquendae sunt: perturbant enim conscientiam, & dubiam relinquunt. Salubrius est, simpliciter credere verbo Dei, & illi obedire per innocentiam vitae, quam profunde de predestinatione disputare: primum docet & iubet scriptura, non autem alterum.

Saepe conscientia angitur carnalibus argumentis & cogitationibus, scilicet, si ad salutem sum predestinatus, saluabor: si autem, damnabor, qualiscumque etiam sit vita & opera. In tali cogitatione conscientia debet currere ad promissionem salutis vniuersalem, scilicet. Venite ad me omnes Matth. 11. & 9 Non Luc. 5.

E 5 veni

veni vocare iustos, sed peccatores ad poenitentiam. Et hoc precipue cogitate, quod promissio salutis est gratuita: Deinde vniuersalis, id est, Deus non respicit in tali electione merita nostra: nam eius misericordia & gratia, causa est electionis, & ad omnes clamat Euangelium: ideo nemo seipsum hic excludere debet, sed firmissime credere, se esse de numero saluandorum: & liberabitur conscientia à multis inutilibus cogitationibus & periculis. Et quia promissio salutis liberè offertur omnibus, & tamen stat cum libertate voluntatis, in quam partem se inflectere velit: ideo non oportet totaliter hoc in Deum reijcere, si sum prædestinatus, saluabor: sin autem, &c Oblata gratia, prædestinatio, electio non cogit: si quis autem se applicauerit fide ad promissionem salutis, statim adest Spiritus sanctus, & cum tali est efficax, perficit fidem & opera, dilectionem, timorem & alios motus spirituales legi Dei consentientes.

Tropi illi Rom. 9. Cuius vult miseretur, & quem vult indurat. Et iterum, Indurabo cor Pharaonis, & consimiles significant permissionem diuinam, non voluntatem efficacem aut cogentem, quia voluntas non priuatur sua naturali libertate. Ideo Deus permittit indurari cor Pharaonis, non autem cogit: si voluntas Pharaonis voluisset vti sua naturali libertate, potuisset cessisse verbo Moylis, &c. vel secundum Originem, figura dicendi est, Indurabo cor Pharaonis &c, quasi diceret: indulgentia & pietas Domini fecit seruum contumaciorem, & facilitas veniæ parentum, est causa delinquendi filijs: vbi tamen nec Dominus, nec parentes cogunt, sed propria & peruersa illorum voluntas facit eos impios.

Certa igitur est promissio salutis & gratuita & vniuersalis, modo quis apprehendat fidem in Christum. Nam propter hanc fidem in Christum, & ob nullam aliam, offertur promissio salutis. Apostolus dicit

dicit ad Galat. 3. Omnes vos vnum estis per fidem in Christum. Non etiam vult Deus non imputare peccatum, si quis solùm velit se committere suæ misericordiæ, seclusa fide in Christum. Sic aliqui volebant dicere ex verbis prophetæ Psal. 31. Beatus vir cui non imputavit Dominus peccatum, &c. nam sic gratis venisset & laborasset Christus, Galat. 2. Non ergò vult Deus secludi Christum, immò quòd non imputat peccatum, ex misericordia propter Christum, est propter solam fidem in Christum, & ob nullam aliam fidem. Ideò vbique Apostoli adiungunt in negotio fidei & salutis Iesum Christum, propter illum nobis offertur Euangelium & salus, & nobis denunciatur eius verbum, quod si quis acceptauerit, certus erit de salute.

CAP. XX

ARGVMENTA.

1. *Quàm habeat homo liberam voluntatem naturaliter.*
2. *Quæ sit spiritualis libertas sanctificati hominis.*
3. *Quomodo voluntas nostra est causa contingentiarum rerum.*

HOMO primus fuit creatus cum originali iustitia, homo rectus, & non corruptæ naturæ, quia originali iustitia potuisset Deo verè obediuisse, timuisse & dilexisse, & sine peccato fuisse. Sed peccans ex persuasione serpentis Genes. 3. perdidit illam iustitiam originalem, & natura ipsa infecta est atque vitiata, ita vt nunc homo post peccatum ex sua natura & voluntate non possit Deum verè diligere, timere, aut illi credere, nec quippiam boni cogitare, multò minus fa-